

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
30.01.2022. – 04.02.2022.

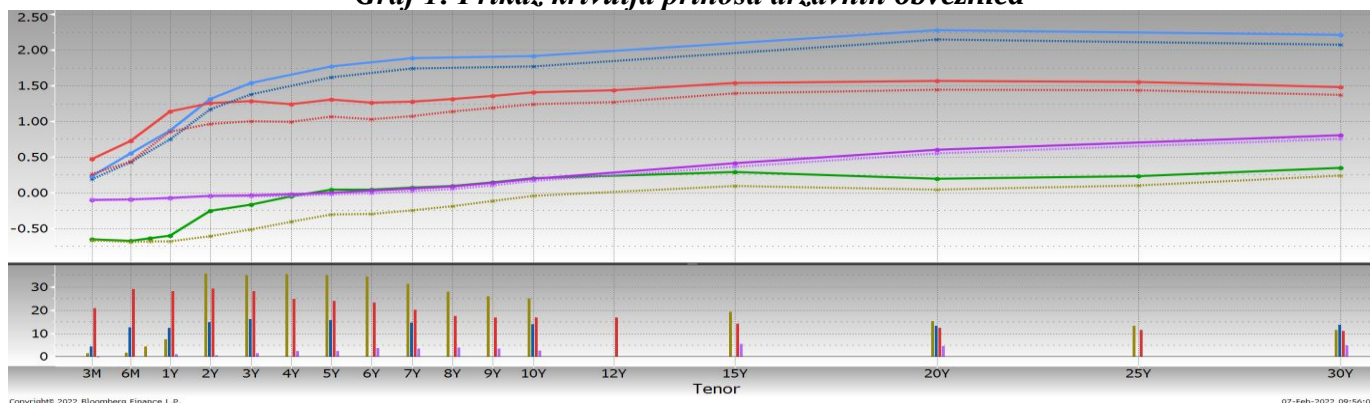
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	28.1.22	-	4.2.22	28.1.22	-	4.2.22	28.1.22	-	4.2.22	28.1.22	-	4.2.22
2 godine	-0,61	-	-0,25	↗	1,16	-	1,31	↗	0,97	-	1,26	↗
5 godina	-0,31	-	0,05	↗	1,61	-	1,77	↗	1,07	-	1,31	↗
10 godina	-0,05	-	0,21	↗	1,77	-	1,91	↗	1,24	-	1,41	↗

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	28.1.22	-	4.2.22
3 mjeseca	-0,657	-	-0,614
6 mjeseci	-0,690	-	-0,674
1 godina	-0.665	-	-0,587

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 04.02.2022. godine (pune linije) i 28.01.2022. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Na sastanku koji je održan proteklog tjedna ECB nije donijela odluku o promjeni monetarne politike, kao što je i bilo očekivano. Ipak, na pres-konferenciji koja je održana nakon sastanka predsjednica ECB Lagarde je istaknula da će inflacija vjerojatno ostati veća duže vrijeme nego što se ranije očekivalo, ali će koncem godine doći do njenog ublažavanja. Lagarde je, također, istaknula da su u usporedbi sa očekivanjima ECB od prosinca, rizici očekivane inflacije povećani, posebno u bliskoj budućnosti. Tijekom pres-konferencije Lagarde je odbila da ponovi ranije smjernice koje su podrazumijevale da je „malo vjerojatno“ da će se kamatne stope povećati u ovoj godini. Također, dodala je da će sastanak u ožujku i kasnije sastanak u lipnju biti od ključne važnosti za utvrđivanje da li su tri kriterija u smjernicama monetarne politike u potpunosti zadovoljena.

Financijsko tržište u eurozoni pozitivno je reagiralo nakon sjednice ECB, kao i na odluku BoE o povećanju referentne kamatne stope, te su prinosi na obveznice sigurnijih članica eurozone povećani između 26 i 36 baznih bodova na tjednoj razini. Istovremeno, prinosi na italijanske obveznice su zabilježili tjedni rast između 44 i 49 baznih bodova.

ECB je objavila rezultate ankete koji ukazuju na to da bi inflacija u eurozoni i dalje mogla pasti ispod razine od 2% u narednoj godini, svega jedan dan nakon što je ECB upozorila na sve veće cjenovne pritiske.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa inflacije – EZ	SIJEČANJ	4,4%	5,1%	5,0%
2.	Stopa inflacije – Njemačka	SIJEČANJ	4,3%	5,1%	5,7%
3.	Stopa inflacije – Francuska	SIJEČANJ	2,9%	3,3%	3,4%
4.	Stopa inflacije – Španjolska	SIJEČANJ	5,5%	6,1%	6,6%
5.	Maloprodaja (G/G) – Nizozemska	PROSINAC	-	7,6%	6,9%
6.	Maloprodaja (G/G) – Španjolska	PROSINAC	-	-3,3%	6,2%
7.	Maloprodaja (G/G) – Njemačka	PROSINAC	3,4%	0,0%	0,5%
8.	Maloprodaja (G/G) – EZ	PROSINAC	5,0%	2,0%	8,2%
9.	GDP (G/G) – EZ	IV tromjesečje	4,6%	4,6%	3,9%
10.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G) –EZ	PROSINAC	26,1%	26,2%	23,7%
11.	PMI kompozitni indeks – EZ final.	SIJEČANJ	52,4	52,3	53,3
12.	PMI indeks prerađivačkog sektora – EZ final.	SIJEČANJ	59,0	58,7	58,0

SAD

Tijekom proteklog tjedna financijsko tržište u SAD je pozitivno reagiralo nakon sjednica ECB i BoE, te nakon objavljivanja podataka sa tržišta rada krajem tjedna, koji su znatno bolji od očekivanih. Prinosi na američke obveznice su zabilježili rast između 14 i 16 baznih bodova na tjednoj razini. U Izvješću o stanju na tržištu rada koje je objavljeno u petak je istaknuto kako je ekonomija SAD u siječnju stvorila mnogo više radnih mjesta nego što se očekivalo, usprkos poremećajima u poslovanju sa potrošačima zbog situacije sa korona virusom, a što ukazuje na temeljnu snagu koja bi trebalo da održava ekspanziju dok Fed ne počne sa povećanjem referentne kamatne stope. Također, u Izvješću je navedeno da je rast broja radnih mjesta u prosincu i studenom bio veći nego što je to prvobitno procijenjeno.

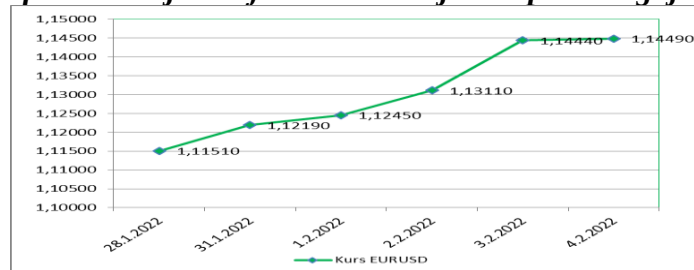
Predsjednik Feda iz Filadelfije Harker je izjavio da podržava povećanje kamatne stope u ožujku za 25 baznih bodova i da je sad već manje uvjeren da bi Fed mogao povećati stopu i za 50 baznih bodova. Predsjednik Feda iz St. Louisa Bulard je izjavio da se zalaže za početak zaoštavanja monetarne politike Feda, uz uzastopna povećanja referentne kamatne stope na sastancima FOMC-a u ožujku, travnju i lipnju, nakon čega će se tijekom druge polovice 2022. i 2023. godine procijeniti da li će biti potrebni agresivniji koraci u savladavanju inflacije.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti	SIJEČANJ	3,9%	4,0%	3,9%
2.	Promjena zaposlenih nefarmerski sektor	SIJEČANJ	125.000	467.000	510.000
3.	Promjena zaposlenih privatni sektor	SIJEČANJ	35.000	444.000	503.000
4.	Promjena zaposlenih prerađivački sektor	SIJEČANJ	20.000	13.000	32.000
5.	Zahtjevi za hipotekarne kredite	28. SIJEČNJA	-	12,0%	-7,1%
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	29. SIJEČNJA	245.000	238.000	261.000
7.	PMI indeks prerađivačkog sektora F	SIJEČANJ	55,5	55,5	57,7
8.	Potrošnja građevinskog sektora (M/M)	PROSINAC	0,6%	0,2%	0,6%
9.	PMI indeks uslužnog sektora (final.)	SIJEČANJ	50,9	51,2	57,6
10.	Obujam porudžbina trajnih dobara (final.)	PROSINAC	-0,9%	-0,7%	3,2%
11.	Tvorničke porudžbine	PROSINAC	-0,4%	-0,4%	1,8%

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio rast sa razine od 1,1151 na razinu od 1,1449, što predstavlja rast od 2,67% na tjednoj razini.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Tijekom proteklog tjedna održana je sjednica MPC BoE na kojoj je odlučeno da se poveća referentna kamatna stopa u sklopu monetarnih mjera usmjerenih ka suzbijanju inflacije koja je, prema očekivanjima članova MPC BoE, na putu da u travnju dostigne razinu od 7,25%. **Članovi MPC BoE su glasovali sa 5:4 za povećanje referentne kamatne stope na 0,5% sa 0,25%, koliko je ista iznosila.** Ono što je iznenađujuće jeste da su četiri člana ovog tijela glasovala i za veće povećanje, odnosno glasovali su da se stopa poveća na 0,75%, što bi bilo povećanje koje nije zabilježeno od neovisnosti središnje banke odnosno od 1997. godine. Ujedno, ovo je bilo prvo uzastopno povećanje referentne kamatne stope od 2004. godine, a reflektira hitnost povećanja kamatnih stopa sa ciljem da se inflacija vrati na ciljanu razinu od 2%. Članovi MPC BoE su, također, signalizirali početak nove ere za obveznice prikupljene kroz program kvantitativnih olakšica u vrijednosti 895 milijardi GBP, te su jednoglasno donijeli odluku o postupnom smanjenju bilance središnje banke. Od narednog mjeseca BoE neće reinvestirati obveznice koje dopijevaju. Također, BoE je ponovila plan kojim će razmotriti aktivnu prodaju obveznica u momentu kada referentna kamatna dostigne razinu od 1%. Na pres-konferenciji nakon sastanka guverner Bailey je istaknuo da je javnosti poslana “snažna poruka”. Bailey je istaknuo da je povećanje referentne kamatne stope bilo neophodno, jer je malo vjerojatno da će se inflacija bez tih mjera vratiti na ciljanu razinu. Također, Bailey je dodao da se Velika Britanija suočava sa “ekstremnim primjerom” ekonomskog šoka koji bi mogao povećati troškove života za sve građane.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Nationwide cijene kuća (G/G)	SIJEČANJ	10,9%	11,2%	10,4%
2.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP)	PROSINAC	0,4	0,8	1,0
3.	Odobreni hipotekarni krediti	PROSINAC	66.000	71.000	67.900
4.	PMI prerađivački sektor F	SIJEČANJ	56,9	57,3	56,9
5.	PMI uslužni sektor F	SIJEČANJ	53,3	54,1	53,3
6.	PMI kompozitni indeks F	SIJEČANJ	53,4	54,2	53,4
7.	PMI građevinski sektor	SIJEČANJ	54,3	56,3	54,3

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR, dok je aprecirala u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast sa razine od 0,83224 na razinu od 0,84615, dok je tečaj GBPUSD povećan sa razine od 1,3401 na razinu od 1,3531.

JAPAN

Tijekom proteklog tjedna, guverner Kuroda je izjavio da BoJ mora zadržati ultrastimulativnu monetarnu politiku, pošto je inflacija i dalje niska u odnosu na inflacije u drugim zemljama. Sve veći rizici od visoke inflacije su potakli središnje banke SAD i Velike Britanije da povuku stimulatívne mjere i povećaju kamatne stope. Dodao je da inflacija u Japanu ostaje prigušena zbog kašnjenja oporavka ekonomije tijekom pandemije, kao i zbog deflatornog načina razmišljanja javnosti da kućanstva i firme djeluju pod pretpostavkom da se cijene neće mnogo povećati. Kuroda je izjavio da se nominalne plaće u Japanu nisu puno povećale i da misli da razina inflacije neće dostići razinu od 2%, osim ukoliko se plaće ne povećaju zajedno sa cijenama. Dodao je da je okruženje niskih kamatnih stopa u Japanu imalo utjecaja na

regionalne kreditore kroz različite kanale, te da se japansko gospodarstvo umjereno oporavilo jednim dijelom zahvaljujući agresivnom monetarnom popuštanju BoJ, što je u konačnici rezultiralo poticanju rasta u područjima u kojima regionalne banke djeluju.

Anketa koju je sproveo Reuters je pokazala da se ekonomija Japana oporavila u posljednja tri mjeseca 2021. godine, nakon što se potrošnja povećala sa smanjenjem broja zaraženih Covid19, iako bi se moglo dogoditi da se to promijeni tijekom I tromjesečja 2022. godine, nakon naglog rasta broja zaraženih omikron sojem. Anketa je, također, pokazala da su veleprodajne cijene nastavile rasti u siječnju u odnosu na godinu ranije, što je znak da će rast cijena energije i sirovina i dalje nastaviti da narušava korporativne profite.

Proizvodna aktivnost u Japanu se u siječnju povećala najbržim tempom u posljednjih osam godina zbog povećane proizvodnje i novih porudžbina, dok su pritisci na cijene i dalje povećani jer su se firme nastavile suočavati sa problemima u lancima opskrbe.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Industrijska proizvodnja G/G (prelim.)	PROSINAC	2,9%	2,7%	5,1%
2.	Maloprodaja (G/G)	PROSINAC	2,8%	1,4%	1,9%
3.	Indeks započetih kuća (G/G)	PROSINAC	8,1%	4,2%	3,7%
4.	Stopa nezaposlenosti	PROSINAC	2,8%	2,7%	2,8%
5.	PMI indeks prerađivačkog sektora (final.)	SIJEČANJ	-	55,4	54,3
6.	PMI indeks uslužnog sektora (final.)	SIJEČANJ	-	47,6	52,1
7.	Kompozitni PMI indeks (final)	SIJEČANJ	-	49,9	52,5
8.	Prodaja vozila (G/G)	SIJEČANJ	-	-12,5	-10,2
9.	Monetarna baza (G/G)	SIJEČANJ	-	8,4%	8,3%

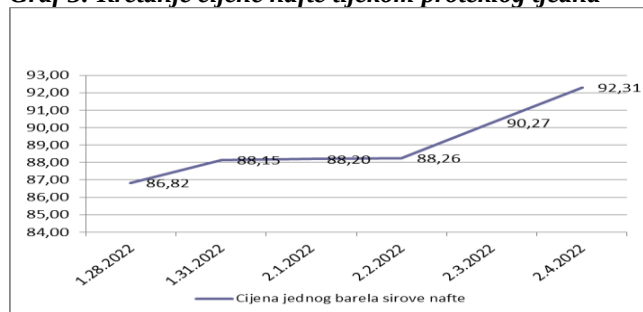
JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast sa razine od 128,58 na razinu od 131,96, dok je tečaj USDJPY ostao na istoj razini kao i prethodnog tjedna.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 86,82 USD (77,86 EUR). Tijekom proteklog tjedna cijena nafte je nastavila sa tendencijom rasta, te je dostigla najveću razinu u posljednjih sedam godina. Na rast cijene nafte utjecale su uglavnom geopolitičke tenzije, vremenski uvjeti, ali i odluka OPEC+ o ponudi nafte tijekom ožujka. Početkom tjedna cijena nafte je uglavnom bila pod utjecajima geopolitičkih tenzija u istočnoj Europi i na Bliskom istoku, što je utjecalo na to da se cijena kreće ka najvećoj mjesečnoj razini u posljednjih godinu dana, što su investitori protumačili kao mogući problem na strani ponude nafte. Narednog dana, investitori su počeli sa špekulacijama oko toga da li će OPEC+ možda donijeti odluku da obujam ponude poveća više nego što je očekivano, ali su i iščekivali podatke o stanju zaliha nafte u SAD. Nakon što je OPEC+ održao najkraći sastanak do sada i odlučio da se drži planiranog povećanja obujma ponude od 400.000 barela dnevno za ožujak, cijena nafte je nastavila da raste. Ovim je potvrđeno da se kartel i dalje drži pristupa opreznog povećanja ponude, što će se vjerojatno odraziti na održavanje visoke cijene ovog energenta, odnosno najviše cijene u posljednjih sedam godina. Već u četvrtak, cijena nafte probija razinu od 90 USD po barelu, prvi put od 2014. godine.

Cijena nafte je na tjednoj razini zabilježila rast od 6,32%. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 92,31 USD (80,63 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

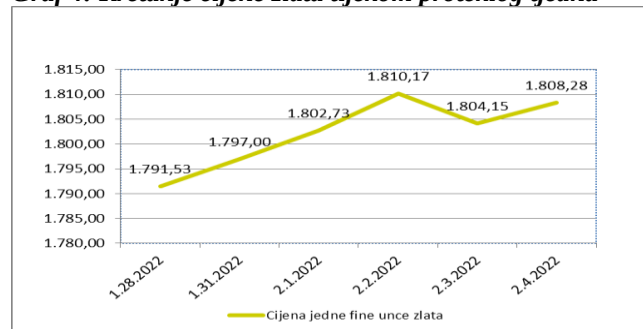

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.791,53 USD (1.606,75 EUR).

Početkom tjedna cijena zlata je imala blagu tendenciju rasta. Na cijenu zlata utjecalo je slabljenje USD i retorika zvaničnika Fed, koji su umanjili izgleda za implementiranje agresivnijeg povećanja kamatnih stopa u skorijem roku. U četvrtak su održane sjednice ECB i BoE, na kojima je ukazano na pojačane strahove od inflacije. BoE je monetarnu politiku učinila restriktivnijom, dok ECB nije promijenila sadašnju monetarnu politiku. Usprkos ovim odlukama cijena zlata nije zabilježila značajne promjene. Krajem tjedna cijena zlata je blago povećana pod utjecajem geopolitičkih tenzija u vezi s Ukrajinom i Rusijom, što ima nešto snažniji učinak po investitore u odnosu na očekivano pooštavanje monetarne politike Fed. U petak su objavljeni pozitivni podaci sa tržišta rada u SAD, ali je cijena zlata, upravo zbog političkih tenzija, nastavila da se održava na razini iznad 1.800 USD po unci. Trgovci očekuju da će Fed nastaviti sa povećanjem kamatnih stopa, posebno nakon posljednjeg izvješća sa tržišta rada koje ukazuje na pregrijavanje ekonomije. Investitori su trenutno u iščekivanju podataka o stanju inflacije u SAD koji će biti objavljeni u ovom tjednu, a koji će utjecati odluke o investiranju u zlato i svakako će se odraziti na cijenu zlata.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.808,28 USD (1.579,42 EUR). Na tjednoj razini cijena zlata je povećana za 0,93%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.